

J. M. Sanmartí (Madrid)

Possiblement, quan Oscar Alzaga, president del PDP, anuncià l'endemà de les eleccions que posava el seu càrrec a disposició de l'executiu del seu partit, pensava més en el sector crític demòcrata-cristià que no pas a dinamitar la Coalición Popular. Per alguns, en canvi, l'objectiu final de la maniobra d'Alzaga és simplement forçar una presència més gran del PDP dins de la coalició —lístes electorals, grup parlamentari, etc.— més que no pas liquidar-la del tot. El fet cert, però, és que el seu gest, sincer o interessat, tant se val, desfermà una veritable crisi al si de la coalició, la més greu fins ara. Tothom l'havia pronosticat i els antecedents eren múltiples i immediats, i per això l'aspecte més empipador de l'assumpte és haver de donar tota la raó a Alfonso Guerra: l'estabilitat i, potser, la continuïtat de la coalició depenien dels resultats electorals.

En aquest punt, qui té raó és Oscar Alzaga, perquè els resultats electorals de la CP són francament dolents. La Coalición no s'ha beneficiat ni del descens socialista ni del desgavell centrista. Simplement es manté en termes generals. És veritat, com diu Manuel Fraga, que continua sent l'única força parlamentària que pot contrapesar l'hegemonisme socialista, i encara això es podria discutir atesos els antecedents de la legislatura anterior, i que ha resistit bé l'assalt dels partits de centre, l'amenaça dels quals semblava seriosa fins el 21 de juny. Però també ho és que no s'ha situat bé en vista a les eleccions de 1990. Amb totes les reserves que exigeix la futurologia, és difícil imaginar en aquests moments que la CP pugui donar en quatre anys el tomb a una diferència de quatre milions de vots i vuitanta diputats per

COALICIÓN POPULAR, ¿EL TRENCAMENT?

Entre l'espasa del PDP i la paret d'AP

La crisi de la Coalición Popular ha petat per la part del PDP. El moviment entre els «populars» s'ha accentuat després de conèixer els resultats electorals. Manuel Fraga, però, se sent segur.

Fraga se sent segur, amb dos aliats importantíssims.

desplaçar el PSOE del poder. I això és el que va dir explícitament Oscar Alzaga la mateixa nit del 22-J, quan va subratllar davant de Fraga que els resultats electorals de la CP eren «insatisfactoris», sobretot després d'haver posat el llistó en els 150 diputats. Això no obstant, tothom va pensar que la crisi no petaria fins al cap d'unes setmanes, quan comencessin els primers moviments parlamentaris, i tothom s'equivocà, ja que Oscar Alzaga ficà el carro pel pedregar sense pensar-s'ho dues vegades.

Una actitud contradictòria

La interpretació exacta del gest d'Oscar Alzaga potser no es podrà fer mai, perquè no s'acaba d'entendre. Primer, sacseja bruscament i sobtadament una coalició que sap que s'aguanta amb agulles i, després, diu que ell no volia qüestionar res. El seu exemple fou seguit immediatament per alguns dirigents regionals del PDP, com ara els andalusos Javier Arenas i Carlos Rosado. Sigui com sigui, les paleses discrepàncies sobre els

Alzaga: un repte personal al liderat de Fraga.

resultats electorals i la minidimissió van ser interpretades en general com un intent de revisar els pactes de la Coalició i/o el liderat de Manuel Fraga. En concret, la divisió d'Alzaga era un repte personal perquè Fraga adoptés la mateixa posició, ja que, digué sibil·linament Alzaga, «això és normal en tots els partits democràtics europeus». Tant s'ha entès així l'actitud d'Alzaga, sobretot entre els aliancistes, que s'ha produït un doble moviment. D'una banda, s'han alçat veus al si d'AP dient que el PDP no ha arrossegat els vots de centre previstos i que, per tant, el 22-J era un fracàs, sobretot, d'aquest partit. De l'altra, els demòcrata-cristians han afirmat en veu alta que la imatge massa dretana d'AP i els errors de la seva gent impedeixen el creixement electoral de la Coalició cap a l'electorat de centre.

A partir d'aquí, la polèmica s'ha anat agreujant i complicant amb diverses derivacions més o menys inesperades. Dins d'AP alguns nuclis crítics han aprofitat l'avinentesa per repetir que Manuel Fraga no és el dirigent adequat per preparar i organitzar una victòria conservadora a les eleccions de 1990. El mallorquí Joan Verges, membre de la junta nacional d'AP, per exemple, declarà la setmana passada que amb Manuel Fraga

AP no passarà mai dels 100 o 110 diputats i que no podrà aspirar a la majoria absoluta. Tot seguit començaren les típiques maniobres per llançar candidats a la successió, més o menys immediata, de l'ex-ministre franquista. Hernández Mancha, el cap de la Coalició a Andalusia, fou un dels noms suggerits durant unes hores. Dins de la Coalició hi ha una llarga experiència en aquesta mena d'operacions. La direcció del partit també es dividí: Alfonso Osorio, vice-president d'AP, per posar-ne un exemple, vol traure Fraga de la presidència, però, alhora, vol mantenir —i ampliar, si es pot— el bloc antisocialista.

Anar separats a les autonòmiques

Han sortit, inevitablement, les rivalitats locals i diversos prohoms regionals s'han pronunciat en contra d'una renovació dels pactes de la Coalició per a les eleccions municipals i autonòmiques del 1987. Carlos Ruiz Soto, president d'AP de Madrid, o José María Aznar, el líder d'AP a Castella-Lleó, preconitzen clarament i obertament la suspensió del pacte tripartit, amb vistes a les eleccions del 87, per desplaçar el candidat de la Coalició a l'Ajuntament de Madrid i a la presidència del govern regional castellà,

José María Álvarez del Manzano i Rodolfo Martín Villa, respectivament, ambdós afiliats al PDP. També el president del PDP canari, César Llorens, es declara taxativament contrari a revalidar el pacte entre les tres forces. El partit, AP, també s'ha dividit en aquest camp i diversos dirigents aliancistes qualificats, com Herrero de Minón, Luis Gallardón, o Juan Ramón Calero, s'han pronunciat en públic o en privat, en contra d'una renovació dels pactes i en contra de la tesi oficial.

El PSOE fa costat a Fraga

Mentrestant, Manuel Fraga conserva una calma monolítica: ni la Coalició perilla ni ningú no qüestiona el seu liderat. Els resultats electorals són bons i tot rutlla bé. Fraga està tranquil perquè sap que té dos aliats importantíssims: les bases —els militants, simpatitzants i votants d'AP són essencialment fraguistes— i el PSOE. Les primeres estan disposades a prescindir dels partits coaligats abans que del seu líder. El segon no donarà suport a cap maniobra interna que signifiqui escapar AP. Per exemple, en la qüestió del grup parlamentari demòcrata-cristià.

Alguns barons del PDP, com Javier Rupérez i Modesto Fraile, intentaren la setmana passada una sortida elegant a la polèmica dient que la decisió d'Oscar Alzaga era estrictament una qüestió interna del PDP i llançaren la idea d'un grup parlamentari propi en el Congrés dels diputats. El projecte no s'entén gaire si es té en compte que els tres partits han defensat exactament el mateix programa electoral. Però té sentit, si és que es vol presentar una política pròpia, és a dir, diferent de la d'AP, encara que només sigui en aspectes formals.

Un grup parlamentari del PDP és, de fet, una ruptura de la Coalició. Ara bé, per poder-lo obtenir, cal que els socialistes modifiquen el reglament de la Cambra, i ja han dit que no ho faran, que «això no és raonable». En compensació, podrien donar un grup al PSC, però s'estimen més sacrificar els seus diputats catalans que no pas Manuel Fraga. Alfonso Guerra és el primer convençut que Fraga és qui «ajuda» més el PSOE. El seu maximalisme i el seu catastrofisme hauran de tornar a tancar la moderació dretana de Felipe González i els errors del seu govern, i hauran de tornar a distreure el personal. Doncs, visca Fraga. ¿Hi ha cap raó per donar suport als seus adversaris? □